

Vest-Finnmark Regionråd

Fjellveien 6

Postboks 43

9593 BREIVIKBOTN

+47 908 52916

bente.olsen.husby@hammerfest.kommune.no

Finansdepartementet
v/Finansminister Siv Jensen

Samferdselsdepartementet
v/Samferdselsminister Jon Georg Dale

Oversendt pr e-post:
postmottak@fin.dep.no
postmottak@sd.dep.no

Breivikbotn, 31. oktober 2018

Uttalelse – Flyavgiftene må reduseres for å sikre luftfarten i Nord-Norge

Vest-Finnmark Regionråd er en allianse mellom de 8 kommunene Alta, Hammerfest, Hasvik, Kvalsund, Loppa, Måsøy, Nordkapp og Porsanger. Samlet har regionen en befolkning på ca. 42.000 innbyggere, noe som utgjør 55 % av det totale folketallet i Finnmark fylke. Regionen er i vekst, både med tanke på folketall, samfunns- og næringsutvikling. Regionrådet har derfor valgt å innta rollen som en aktiv medspiller i utviklingen i regionen og fylket som helhet.

Vest-Finnmark Regionråd har vedtatt følgende uttalelse i sakens anledning:

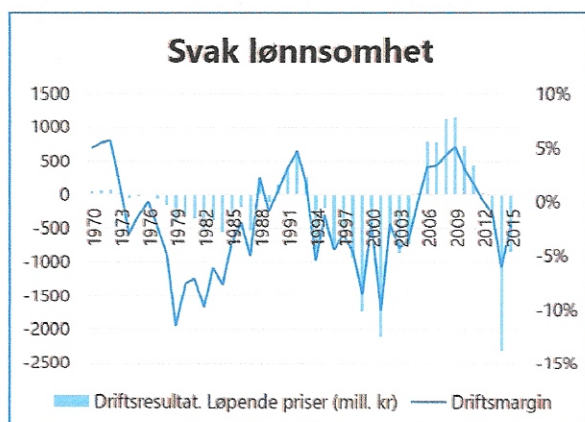
«Vi som bor i den nordlige landsdel er avhengige av et velfungerende flytilbud. Skal næringer som turisme, helsevesen, fiskeri og utdanning nå sitt fulle potensiale, må folk kunne ha lett tilgjengelighet i form av kort reisetid. En turistbedrift uten turister vil ikke være vellykket, uavhengig av hvor godt produktet er. Det nytter ikke å ha et topp helsevesen, dersom ikke pasienten når frem til sykehuset. Årlig flys det 350.000 pasientreiser til norske sykehus, mange av reisene gjøres i Nord - Norge. Vi flyr fordi vi må, som en følge av lange avstander og at vi mangler alternative kollektivtilbud som for eksempel tog.

Siden 2015 har Widerøe redusert sitt tilbud med 11 prosent. Widerøe reduserte nylig flyrutetilbudet for innbyggerne i Vesterålen og Lofoten. Spørsmålet er hvor neste rutekutt kommer. Fylkestinget i Finnmark opplyser i sin uttalelse at ruter mellom Oslo og destinasjoner i Nord-Norge sliter med lønnsomheten. I tillegg sliter kommersielle ruter internt i Nord-Norge. Årsaken til rutekutt er dårlige rammebetingelser som spiser opp lønnsomheten i en næring med små marginer.

Vest-Finnmark Regionråd deltok i møte med NHO Luftfart i september 2018. Her ble det presentert tall som viste reduksjon i lønnsomhet som følge av økte flyavgifter over tid. Som figuren under viser har driftsmarginene vært negative siden 2012.

Tøff konkurranse og lav inntjening

Tøff konkurranse

- Charter: 46 selskaper
- Rutefly: 52 selskaper
- Frakt: 18 selskaper

Meget svak økonomi:

Minus 2,5 mrd. for hele luftfarten i Norge til sammen 2001-2015

- Norge høykostland (personal & drift)

- Norge har i tillegg høyere avgiftsnivå:

- 2 mrd flypassasjeravgift
- 500 mill nasjonal CO2 avgift
- Økt mva med 500 millioner fra 2016

Kilde: SSB, nasjonalregnskapstall ¹³

Jernbanen fikk tilført 23,1 milliarder over statsbudsjettet for 2018. Når NSB kjører togene sine på jernbanenettet betaler de ikke noen avgifter for bruken. I luftfarten er det stikk motsatt, flyselskapene betaler for å bruke lufthavnene. Luftfarten i Norge er selvfinansiert gjennom flyplassavgifter og staten tar i tillegg utbytte fra Avinor. Luftfarten finansieres av oss som reiser. Vest-Finnmark Regionråd mener at luftfarten ikke kan være statens melkeku for å få statsbudsjettet i balanse, og er samstemt med de nordnorske fylkeskommunene på dette punktet.

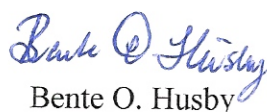
Avgifter som flypassasjeravgiften, CO2-avgiften og økt merverdiavgift (moms) ødelegger lønnsomheten i næringen. Flypassasjeravgiften innført av dagens regjering er en ren inntektskilde på to milliarder kroner til staten, og har liten eller ingen miljøvirkning. CO2-avgiften er en tilleggsavgift på totalt 500 millioner kroner, siden luftfarten i Norge allerede kjøper CO2-kvoter hos EU. Merverdiavgiften er for luftfartenes del økt med 500 millioner kroner siden Solberg dannet regjering. Disse avgiftene er grunnen til hvorfor luftfarten sliter.

Vest-Finnmark Regionråd finner det svært bekymringsfylt at lave marginer i luftfarten gir direkte negative konsekvenser i form av at flyselskapene får reduserte muligheter for investeringer. Widerøe har et stort behov for utskifting av flymateriellet frem mot 2030-2040, samtidig som vi vet at det vil kreve et visst økonomisk handlingsrom for å kunne drive et innovativt utviklingsarbeid på områder som økt elektrifisering og alternativt drivstoff til det fossile som benyttes i dag.

Kommersielle flyruter er flyruter som ikke mottar offentlig tilskudd, Målet er å ha færrest antall ruter som mottar offentlig tilskudd, såkalte FOT-ruter. I dag brukes 730 millioner kroner på flyrutekjøp. Det er en reell frykt for at det offentlige må inn med mer subsidiering på flyruter som i utgangspunktet ikke trenger tilskudd, dersom ikke rammebetingelsene bedres. Fra 2020 er det fylkeskommunene som er ansvarlige for FOT-rutene. Om høye skatter og avgifter nedlegger de kommersielle flyrutene, vil flyrutekjøp bli en enda større utgiftspost på statsbudsjettet. Disse rammene skal igjen overføres fylkesbudsjettene som har ansvaret for nytt anbud på FOT rutene i 2022.

Vest-Finnmark Regionråd mener luftfarten trenger rammebetingelser som fremmer lønnsomhet i næringen. Det forventes at avgiftene på luftfart reduseres kraftig i kommende statsbudsjett, slik at vi også i fremtiden kan ha et godt flytilbud. Stortinget må erkjenne at luftfarten har en helt sentral betydning for oss som lever nordpå, og må ikke behandle luftfarten som et skatteobjekt.»

Med vennlig hilsen

Bente O. Husby

Daglig leder

Vest-Finnmark Regionråd

Kopi:

Regionrådsleder Monica Nielsen, Alta kommune

Nestleder Terje Wikstrøm, Kvalsund kommune

Ordførerne i medlemskommunene

Fylkesordfører i Finnmark Ragnhild Vassvik

Fylkesråd for samferdsel i Finnmark Geir Ove Bakken

KS Finnmark v/daglig leder Unn Martinsen

Regionrådene i Nord-Norge

Storingsrepresentanter fra Nord-Norge

Stortingets Transport- og kommunikasjonskomite